

SKOLPROJEKTET

Strategier för ett elevlyft i Flens kommun 2014-2019

”

Flens kommun vill skapa en sammanhållen, likvärdig och utvecklingsinriktad utbildning.

Foto: mostphotos.com

Nu drar vi igång en kraftfull satsning på Flens barn och unga!

Skolan är idag föremål för utveckling i många svenska kommuner. Flen är inget undantag. Det som skiljer Flens kommun från andra kommuner är att allt för många av våra elever inte klarar skolan – därför är de sämre rustade för en framtid på arbetsmarknaden och till ett berikande liv i övrigt. Något som inte bara påverkar individer negativt utan också kommunen som helhet.

I Flens kommun har vi dragit igång en kraftfull satsning för att vända trenden för att skapa den absolut bästa skolan för eleverna – vilket de har rätt till. Kommunen vill skapa en sammanhållen, likvärdig och utvecklingsinriktad utbildning. Vi har tidigare gjort en rejäl genomlysning av vilka behoven är och utifrån den analysen har strategier och åtgärder arbetats fram för

perioden 2013-2019. Detta arbete har skett i nära samverkan med skolledare, lärare elever och föräldrar. Det innehåller en mängd förslag på insatser på olika nivåer, från den politiska ledningsnivån till klassrumsnivån. Det innebär till exempel en tydligare styrning och ledning av skolan, på alla nivåer men framför allt att vi satsar på lärarna. Den viktigaste resursen för barn och elevers lustfyllda lärande.

Strategierna och åtgärderna anger riktningen på det långsiktiga skolutvecklingsarbetet som nu ligger framför Flens kommun. Dessa strategier är inte vackra ord utan de är de insatser som ska genomföras i förskola och skola för att på bästa sätt skapa en kvalitativt hög utbildning. Fullmäktige beslutade

den 31 oktober 2013 om inriktningen och budgeten för detta förändringsarbete, en satsning på 21,7 miljoner kronor fram till 2019. Det är en stor och modig satsning på nya åtgärder som är helt nödvändiga för att alla elever ska nå framgång.

Det du håller i din hand är en kortare översikt över de strategier och insatser som kommunen enats om vid ett kommunfullmäktigebeslut den 31 oktober 2013. Vill du läsa det fullständiga strategidokumentet hittar du det på Flens hemsida www.flen.se/skolprojektet. Det heter Strategier och åtgärder.

Kristina Lohman
projektledare Skolprojektet

HÄR
STÅR VI
NU

Skolprojektet: En skola att vara stolt över

Under många år har elever i Flens kommun haft svårt att klara godkända resultat i skolan. Skolinspektionen har vid två tillfällen riktat skarp kritik mot kommunen och svårigheterna att nå målen i skolan. Därför initierade ett enigt kommunfullmäktige i maj 2011 skolprojektet "En skola att vara stolt över", en treårig satsning uppdelad på tre faser där eleverna och deras resultat står i fokus. Tillsammans med skolans personal och i dialog med deltagande parter har en mängd åtgärder tagits fram. Alla förslag ska gynna elevernas lärande.

FAS 1

Kartläggning och analys
mars 2012 – dec 2012

Fas 1 Under 2012 genomfördes första fasen av skolprojektet. Det gjordes en stor analys och utvärdering av orsakerna bakom de sjunkande skolresultaten. En dialog genomfördes med lärare, föräldrar och elever för att få hitta anledningarna till de försämrade resultaten.

FAS 2

Förslag på åtgärder
jan 2013 – sept 2013

Fas 2 Den andra fasen har helt ägnats åt arbetet med att ta fram framåtsiktande strategier och åtgärder som ska leda till att eleverna uppnår de nationella målen, det vill säga höjer sina prestationer. Arbetet har skett i fortsatt samarbete med lärare, föräldrar och elever. Strategier och åtgärder ska pågå till 2019. Samtidigt startades ett delprojekt för att föreslå en ny skolorganisation. En förutsättning för att nå målen. Organisationen är också ett medel att nå målen.

FAS 3

Genomförande/utvärdering
okt 2013 – april 2015

Fas 3 Den sista fasen i Skolprojektet, fas 3, påbörjades under hösten 2013 och sträcker sig fram till 2015 då insatserna ska genomföras. Under denna fas ska projektet säkerställa att åtgärderna når rätt effekt, att åtgärderna verkställs och att förändring påbörjas.

SÅ
GJORDE
VI

Projektledningen har tagit del av mer än 1000 personers syn på skolan – elever, personal, chefer, föräldrar och rektorer och även elever som slutat grundskolan. I intervjuerna kartlades hur skolan i Flen ser ut i dag. Enkätformulär till elever, vårdnadshavare och medarbetare användes också i arbetet. Skol- och organisationsforskning har använts som referensram i analysarbetet.

HIT
SKA
VI

För att kunna skapa en långsiktig och hållbar utveckling av skolan behöver skolan i Flens kommun förändra och utmana de föreställningar och tankemönster som finns om vad skola och utbildning är och vad skolan kan bidra med. Att vi tillsammans i kommunen kan och vill medverka till en positiv utveckling av skolan i Flens kommun är själva förutsättningen. Beslutsfattare, chefer, pedagoger och övrig skolpersonal måste våga se de utmaningar skolan har. Vi måste tänka nytt och visa tilltro till att förändring är möjlig. Flens kommun har formulerat en övergripande målbild om skolan för åren 2014-2019 (se Färdplan Flen – Strategisk plan 2014-2017 www.flen.se). I den står:

2019 har Flens kommun:

- Skolor med hög kvalitet.
- Hög måluppfyllelse och goda betygsresultat.

Följande inriktningsmål påverkar också utvecklingsarbetet mot ökad måluppfyllelse i skolan:

- Utvecklande, lärande och hälsobefrämjande miljöer för alla barn och ungdomar.
- Attraktiva och trygga boende- och livsmiljöer.
- Vi driver vår egen utveckling och påverkar utvecklingen i regionen.
- Effektiv och tillgänglig kommunal organisation kännetecknad av ett bra bemötande.

SÅ
GÖR
VI

Analysarbetet av skolan har lett fram till ett åtgärds paket med fyra strategiska områden. Till varje strategiskt område finns formulerade mål som ska genomföras och vara uppnådda 2019. De har alla tydliga insatser och åtgärder, både kort- och långsiktiga. Insatserna ska också kvalitets-säkras. Åtgärds paketet ska leda till tydliga resultat och önskade effekter för elevernas bästa.

Elevlyft

Alla insatser som föreslås syftar till att skapa bästa möjliga villkor för barns och elevers lärande i förskola, skola och fritidshem. Därför består insatserna dels av ett "kunskapslyft" med större åtgärder de första åren för att lyfta skolan och dess personal som helhet, dels av en kontinuerlig kompetensutveckling. Det handlar också om att utarbeta och förbättra arbetsmetoder, processer, rutiner och uppföljning.

Fyra strategiska områden för ökad måluppfyllelse

Lärande
organisation

Lärmiljön

- ✓ Interkulturella skolan
- ✓ Synligt lärande
- ✓ Moderna lärmiljöer
- ✓ Särskilt stöd
- ✓ Trygghet och studiero
- ✓ Särskilda satsningar
t ex matematik

Ledarskap

Öppenhet
Samverkan

STRATEGI 1

En inspirerande och utmanande lärmiljö i mångfald

MÅLBILD

- Att ha en lärmiljö som utgår från barns och elevers förutsättningar och behov samt som stimulerar, tar tillvara och optimalt utvecklar alla barn och elever.
- Att ha likvärdig bedömning och betygssättning.

Skolans huvuduppgift är att skapa de absolut bästa betingelserna för barns och elevers lärande. Med lärmiljö menas de situationer och relationer som skapar möjligheter för lärande. Barn och ungdomar lär sig hela tiden.

Lärandet har inte fysiska eller psykiska begränsningar och kan inte heller delas in i avgränsade områden. Med det menas att lärande sker under lektioner men även på raster, på lekplatser, i matsalar osv. Lärares och övriga medarbetares syn på lärande har en avgörande betydelse för hur lärandet utvecklas hos enskilda elever.

Sex perspektiv för att lärmiljön ska utvecklas maximalt och som är ledande i arbetet 2014 – 2019:

Synligt lärande

Avgörande för elevers framgångar i skolan är lärarnas förmåga att ge återkoppling till eleverna så att de förstår avsikten med lärandet och målen för undervisningen. Det innebär att pedagogen måste anpassa undervisningen och utforma lärmiljön utifrån barn och elever. Att ha välskötta

och trivsamma lärmiljöer som främjar det synliga lärandet.

Den interkulturella skolan

Den interkulturella skolan ser individer som resurser och olikheter som ett bidrag till positiv utveckling. Fler sätt att tänka, andras erfarenheter, bakgrund och kultur är en tillgång och berikar alla elevers kunskaper.

Trygghet och studiero

Att uppleva trygghet och studiero är förutsättningen för att kunna koncentrera sig. Det är därmed avgörande för att få en så bra studiesituation som möjligt. Ett aktivt arbete med att främja och förebygga är nyckeln till varaktig trygghet och studiero.

Barn i behov av särskilt stöd

Alla elever har rätt att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det är mycket viktigt att tidigt fånga upp barn och elever som riskerar att inte nå målen, eleverna har rätt till hjälp och stöd för att utvecklas. Behovet finns hos barn och elever i alla kommunalar.

Det moderna lärrummet

En viktig del i att få möjlighet att nå goda resultat är att skapa en modern lärmiljö som gör undervisningen och lärandet inspirerande, lustfyllt och effektivt. Här ingår också en effektiv och modern kommunikation inom skolorna och mellan skolan och vårdnadshavarna. Ett område att

utveckla för Flens skolor är informationstekniken. Nätbaserad kommunikation ger stora möjligheter till stöd i undervisning, lärande och i kommunikation. Viktigt är också att övriga läromedel är uppdaterade och håller hög kvalitet.

Särskilda satsningar

En verksamhet som präglas av utveckling bevakar forskning och särskilda satsningar som passar verksamheten till exempel från Skolverket. Pedagoger måste ges förutsättningar att delta i sådana satsningar.

Några av insatserna:

- ✓ Utbilda lärare i att leda arbetet med synligt lärande inom förskola, grundskola och gymnasium.
- ✓ Utveckla en konkret handlingsplan för trygghet och studiero för Flens samtliga förskolor, skolor och fritidshem.
- ✓ Utveckla elevhälsans uppdrag mot ett sammanhållet arbete kring den interkulturella skolan och skapa samordning av modersmål, studiehandledning och undervisning av nyanlända.
- ✓ Höja kompetensen kring barn i behov av särskilt stöd.
- ✓ Utveckla arbetet kring barn i behov av särskilt stöd inom fritidshemsverksamheten.
- ✓ Upprusta och kontinuerligt investera i moderna och ändamålsenliga läromedel, tekniska utrustningar och övriga hjälpmedel.

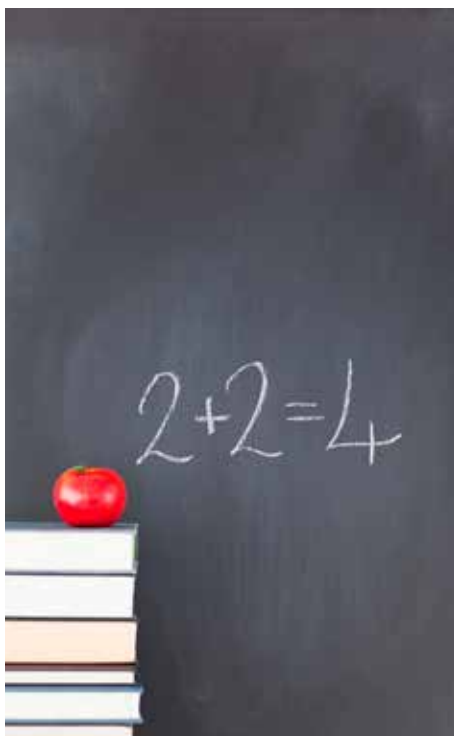

Foto: mostphotos.com

STRATEGI 2

En lärande organisation med fokus på mål och resultat

MÅLBILD

- Att Flens kommuns idé med utbildning från förskola till gymnasium märks och syns i allt som görs i verksamheterna. Idén ägs av varje medarbetare inom barn- och utbildningsområdet.
- Att det är en lärande organisation vars klimat och synsätt innebär att utmaningar och förändringar ses som en naturlig del av lärandet i vardagen.
- Att kommunen har ett genomgripande systematiskt kvalitetsarbete, med fokus på mål och resultat.
- Att det i Flens förskolor och skolor råder en öppenhet och en samarbetskultur, både inom och mellan verksamheterna och med omvärlden.

En lärande organisation kännetecknas av ett aktivt lärande på alla nivåer. Det innebär att de lärdomar som växer fram ska ligga till grund för förändringar i såväl organisation som i handlingsmönster. Därför är det mycket viktigt att ha system som dokumenterar kunskapsutvecklingen och följer och redovisar kvaliteten i verksamheterna.

Skolorna i Flen behöver en tydlig och öppen organisation. Det innebär tydligt formulerat ansvar och tydliga roller och uppdrag. Skolan måste forma ett klimat där medarbetarna ser förändringar som en naturlig del av vardagen och betraktar problem som utmaningar och möjligheter.

Några av insatserna:

- ✓ Barn- och ungdomsnämnden gör en årlig nämndplan, med uppföljning och kvalitetssäkring, utifrån de föreslagna insatserna i detta dokument.
- ✓ Kommunens förvaltning upprättar verksamhetsplaner för respektive enhet i enlighet med strategierna.
- ✓ Genomförande av en lärmässa 2015 och 2018 för att synliggöra goda exempel i kommunen i arbetet för ökad måluppfyllelse.
- ✓ Skapa och implementera ett nytt kvalitetsledningssystem.

STRATEGI 3

En tydlig styrning och utmanande pedagogiskt ledarskap

MÅLBILD

- Att det finns ett tydligt och närvarande ledarskap på alla nivåer som arbetat fram genomtänkta processer och som stödjer elevers lärande utifrån forskning och evidens.
- Att det på varje nivå råder tydlighet om uppdrag, roll och ansvar.
- Att förskolechefer och rektorer leder sina enheter utifrån tydliga uppdrag med gemensamma utgångspunkter för skolan – ett utmanande och uppdaterat pedagogiskt utvecklingsarbete.

Skolsystemet i Flens kommun ska präglas av ett tydligt ledarskap på alla nivåer, där rektorer i första hand lägger fokus på att leda pedagogers lärande. I det arbetet är nya skollagen och läroplanen utgångspunkten.

Några av insatserna:

- ✓ Utveckla ledarskapet på alla nivåer.
- ✓ Utveckla styrning och skapa en tydlig ledningsstruktur.
- ✓ Se över ekonomisystemet och resursfördelningen.
- ✓ Skapa välskötta förskolor och skolor.

Framgångsrika skolkommuner har ett ledarskap som:

- ✓ Präglas av att politiken tar ansvar för resultat, ställer rätt frågor och att det finns en tydlig rollfördelning samt ett förtroende mellan politiker och tjänstemän.
- ✓ Präglas av en aktiv förvaltningschef som arbetar för att skapa förutsättningar för skolledarna att leda verksamheten, skapar gott samarbetsklimat samt följer upp resultat.
- ✓ Präglas av ledare på förskole- och rektorsnivå som har ett pedagogiskt ledarskap och fokuserar på läroplansuppdraget. Förskolechefer och rektorer tar ett gemensamt ansvar för helheten när det gäller skolverksamheten i kommunen.

Foto: mostphotos.com

Foto: mostphotos.com

Foto: mostphotos.com

STRATEGI 4 Samverkan och öppenhet

MÅLBILD

- Att förskola och skola upplevs av vårdnadshavare och omvärld som öppna, inbjudande och i framkant med sitt pedagogiska arbete.
- Att skolorna uppfattas som en del av kommunens attraktionskraft.
- Att det i kommunen råder bra samarbete mellan föreningslivet, ortsutveckling, näringsliv och skola.

Skolor med hög kvalitet är en central del i kommunens vision för 2019. Det är viktigt för Flens framtida attraktionskraft för att locka inflyttare, men också för att vilja stanna kvar som nöjd kommuninvånare.

Detta måste till:

- ✓ Förutsättningar för föreningslivet att verka för barn och ungdomars utveckling. Forskningen visar att barn och ungdomars fritidsvanor påverkar deras skolprestationer.

- ✓ En aktiv samverkan mellan skola och näringsliv. En nödvändighet för den fortsatta utvecklingen i Flens kommun.
- ✓ Förskolor, skolor och fritidshemmens verksamhet bidrar till förtroende hos omvärlden, att den upplevs som öppen och inbjudande samt är en aktuell och alert verksamhet i fas med sin samtid.

Några av insatserna:

- ✓ Utveckla skolans studie- och yrkesvägledning mot karriärvägledning.
- ✓ Stödja ideella föreningar och nätverk vars syfte är att bidra till att stödja barn och elevers lärande.
- ✓ Specifikt stödja läsläsningsgrupper/organisationer men också elevernas vårdnadshavare.
- ✓ Skapa och utveckla samarbete mellan skola och fritid i syfte att stimulera till goda och hälsobefrämjande fritidsvanor.
- ✓ Utveckla förskolors och skolors externa och interna kommunikation.

Vad kostar det?

”Ett av de viktigaste besluten vi kommer att fatta om våra skolor.” Så sa flera politiker vid kommunfullmäktiges möte den 31 oktober 2013. Beslutet blev att ett enhälligt fullmäktige (med undantag av Sverigedemokraterna) ställde sig bakom satsningen som under sex år beräknas att uppgå till cirka 21,7 miljoner kronor totalt.

Av dessa medel avsätts under perioden 2014-2019

- Ca 17 mkr för Strategi 1, En inspirerande och utmanade lärmiljö i mångfald.
- Ca 1,9 mkr för Strategi 2 En lärande organisation med fokus på mål och resultat.
- Ca 2,2 mkr för Strategi 3, En tydlig styrning och ett utmanande pedagogiskt ledarskap.
- Ca 450 tkr för Strategi 4, Öppenhet och samverkan.

Foto: mostphotos.com

Nya pengar satsas för att utveckla skolan, närmare 22 milj kr fram till 2019.

Foto: mostphotos.com

Eleverna i kommunens skolor ska känna lust att lära, det ska vara roligt!

**VAD
ÄR NÄSTA
STEG?**

Nu väntar fas 3 i projektet. Syftet är dels att genomföra insatserna som beskrivs i denna rapport och som kan ge effekt på elevernas lärande, dels att göra en ”plattform” för det fortsatta utvecklingsarbetet i Flens kommun efter skolprojektets avslut.

Arbetet under fas 3 innebär att kontinuerligt följa upp, utvärdera och analysera pågående och föreslagna insatser som har för avsikt att förbättra måluppfyllelsen och resultat. Även om strategierna är avsedda att ligga fast till 2019 måste såväl strategier som insatser följas upp och revideras utifrån vilka effekter de får.

Fas 3 sträcker sig fram till mars 2015 då Skolprojektet avslutas.

Ett ELEVLYFT med eleverna i centrum

Tillsammans ska vi göra skolan i Flens kommun ännu bättre!

Det dokument som du just nu håller i handen är nog ett av de viktigaste som Flens kommun arbetat fram inom skolområdet. Det är beskrivning över en mängd åtgärder som ska vidtas för att vi ska få ordning på skolan och kunna vända de negativa betygskurvorna för Flens alla elever. Vi gör det för att barn och ungdomar ska få en bra utbildning som rustar dem för framtiden. Det är en satsning som vi politiker välkomnar och brinner för. Vi vill att alla elever som går i skolan i kommunen ska lyckas. Vi vill att de ska få en bra utbildning och att de ska lämna skolan med goda självförtroenden och en nyfikenhet på vuxenlivet och framtiden.

Vi har under skolprojektets projekttid analyserat skolan. Analysen har engagerat många, både pedagoger, föräldrar, allmänhet och företagare. Vi har vänt på alla stenar och varit mycket självkritiska som politiker. Vi har också lyssnat in skolinspektiörens kritik. Med allt detta bakom oss har vi nu arbetat fram ett åtgärdsprogram som sträcker sig över sex år. Vi kommer att satsa närmare 22 miljoner extra på skolan under de kommande sex åren från 2014 och fram till 2019. Vi kallar detta Strategidokument för ett ELEVLYFT just för det är eleverna och deras lärande som står i centrum.

Som huvudmän för skolan är vi skyldiga att ge alla elever bra förutsättningar så att de lyckas i skolan. Vi har lärt oss att lärarna och skolledarna är viktiga i sammanhanget. Vi har också lärt oss att skolan måste jobba och satsa tidigt. Alla som arbetar inom förskola, grundskola och gymnasium måste samverka om vi ska lyckas. Därför gäller den här satsningen hela skolan i Flens kommun.

En stor del av de medel som tillskjuts kommer att användas till kompetensutveckling för att skapa utmanande och inspirerande lärmiljöer. En del av medlen ska gå till att utveckla ledarskapet på alla nivåer inom skolan och kommunen. Vi måste skapa en tryggare skola där elever mår ännu bättre och där de blir sedda. Vi måste också ge alla oavsett bakgrund de bästa betingelserna för sitt växande som människa.

I skolan möts alla. Skolan är den plats i kommunen där en VI-känsla kan skapas och där fördomar kan brytas. Som politiker känner jag en stor tilltro till alla som arbetar inom skolan. Tillsammans ska vi göra skolan i Flen ännu bättre. För jag tror att vi har samma mål nämligen att: Vi vill ha en skola att vara stolta över!

Stefan Zunko
*Kommunfullmäktiges ordförande,
projektägare Skolprojektet*